

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Onderwerp

Inbreng verslag Omgevingswet

Datum	Referentie	Inlichtingen bij	Bijlagen
10-04-2015	15-0020/AvdV/RS	Anneke van der Vlist	

Geachte leden van de vaste Kamercommissie voor Infrastructuur en Milieu,

Op 16 april staat de schriftelijke inbreng geagendeerd voor het nader verslag inzake het wetsvoorstel voor de Omgevingswet. De Omgevingswet bestaat nu niet langer uit contouren, maar begint steeds meer ingevuld te raken. Tot nu toe zijn gebruikersorganisaties slechts indirect – via het Overleg Platform Bouwregelgeving en de Juridisch Technische Commissie – in het traject geconsulteerd.

Ieder(in), de Nederlandse Woonbond en VACPunt Wonen zijn geschrokken van de invulling die nu voorligt: we vinden in de voorstellen het belang en het perspectief van de gebruikers niet terug. We missen iedere verwijzing naar onze acht aanbevelingen voor het verbeteren van consumenteninvloed op de bouwregelgeving, die we recent hebben vastgelegd in de brochure 'De gebruiker aan het stuur'¹. Het is bovendien een gemiste kans dat er geen stappen gezet worden naar een meer toegankelijke en duurzame leefomgeving. De Omgevingswet is immers bij uitstek geschikt om de inclusieve samenleving dichterbij te brengen².

We vinden het in deze fase van groot belang dat het perspectief van de gebruiker serieus genomen wordt. Te weten: de bewoner met of zonder beperking, huurder, bouwconsument, gebruiker van de woon- en leefomgeving. Daarom verzoeken we u om in de inbreng van uw fractie voor 16 april aandacht te vragen voor het gebruikersperspectief en de positie van de consument, en daarbinnen specifiek voor de drie onderstaande punten.

¹ Zie

https://iederin.nl/downloads/dl.php?l=475_De_gebruiker_aan_het_stuur_acht_aanbevelingen_voor_het_verbet_eren_van_consumenteninvloed_op_bouwregelgeving.pdf

² Zie https://iederin.nl/downloads/dl.php?l=380_20122606_adviesrapportvoorbzk.pdf

1 Borg inspraak van gebruikers op lokaal niveau

De Omgevingswet decentraliseert bevoegdheden van het landelijke naar het lokale niveau teneinde meer maatwerk mogelijk te maken. Dit betekent dat ook het zwaartepunt van het overleg over de inrichting van de leefomgeving verschuift naar het lokale en regionale niveau. En derhalve dat de stem van de gebruiker op het decentrale niveau gehoord moet worden. We pleiten er daarom voor om in de Omgevingswet de inspraak van gebruikers op het lokale niveau expliciet vast te leggen. Decentralisatiewetgeving zoals de Wet maatschappelijke ondersteuning, waarin participatie van burgers in een Wmo-raad is geregeld, kan daarbij als voorbeeld dienen.

2 Benoem in de wet essentiële waarden voor gebruikers

Eén van de uitgangspunten van het wetsvoorstel is de transitie naar een duurzame samenleving. Voor het inrichten van de leefomgeving betekent duurzaam in onze opvatting dat burgers duurzaam gebruik kunnen maken van hun woning, van gebouwen en van de openbare ruimte. Dat de leefomgeving in de basis zo is ingericht dat alle groepen burgers ongeacht hun leeftijd, lengte, verstandelijke vermogens, mobiliteit, gezichtsvermogen etc. er kunnen doen wat ze er volgens de bestemming moeten kunnen doen. Toegankelijkheid, bruikbaarheid en veiligheid zijn daarmee voor ons essentiële waarden, die in de wet opgenomen moeten worden.

3 Richt de Omgevingswet en het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) in op een duurzamere woon- en leefomgeving

In de voorstellen voor uitvoeringsregelgeving, met name het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl), is sprake van voortvarende deregulering. Talrijke bepalingen over bruikbaarheid worden geschrapt of verruimd, hetgeen schadelijke gevolgen kan hebben voor de sociale, fysieke en economische duurzaamheid van de woon- en leefomgeving.

3.1 Formuleer passende eisen voor langer zelfstandig wonen

Er wordt weliswaar gesteld dat de toegankelijkheidsbepalingen uit het Bouwbesluit 2012 gehandhaafd worden, maar het handhaven van enkele specifieke bepalingen is ons inziens niet voldoende. Het beleid gericht op langer zelfstandig wonen, waarbij steeds meer burgers met allerlei vormen van beperkingen zelfstandig wonen, vraagt om hogere kwaliteitseisen. Er is meer aandacht nodig voor bruikbaarheidseisen en voor toegankelijkheid van zowel de woning als de omgeving. En ook de brandveiligheidsvoorschriften voor zelfstandige woonruimte moeten aangepast worden voor kwetsbare groepen burgers. Het kan immers niet zo zijn dat de overheid binnen het zorgbeleid kiest voor langer zelfstandig wonen en dat tegelijkertijd bij het bouwbeleid randvoorwaarden om zelfstandig te kunnen wonen, worden geschrapt.

3.2 Zorg voor prikkels om duurzaam te bouwen

De levensduur van gebouwen en bouwdelen wordt onnodig verkort als de functionele kwaliteit, aanpasbaarheid en gerichtheid op bewoners-preferenties niet is geborgd. Onnodige sloop en vervanging van woningen en gebouwen veroorzaakt afvalstromen en ernstige milieueffecten. Bij de regelgeving met betrekking tot de milieueffecten van bouwmaterialen en bouwwerken komt dit tot nu toe volstrekt onvoldoende aan de orde. Voor een toekomstgerichte omgevingsregelgeving moet

sloop aan een vorm van milieueffectrapportage onderworpen worden, zodat er een prikkel is om duurzaam te bouwen.

We vertrouwen er op dat u bij uw schriftelijke inbreng en bij de verdere behandeling van het Omgevingsrecht deze punten mee zult nemen en het gebruikersperspectief een formele positie zult geven.

Met vriendelijke groet,

Mede namens de Nederlandse Woonbond en VACpunt Wonen

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Illya Soffer', written in a cursive style.

Illya Soffer
directeur Ieder(in)